

Arbejdskraft, altsaa en Form for Medhjælpere, i Stedet for Lærlinge. For at afværge en Interesse i denne Retning er Loven affattet saaledes, at Beskyttelsen udstrækkes til alle under 18 Aar, Kvinder som Mænd, der antages som Lærlinge eller som Medhjælpere i de Virksomheder, der falder ind under Loven; altsaa ogsaa Haandlangere og Specialarbejdere, som anvendes i visse Fabrikvirksomheder, falder ind under Lovens Beskyttelsesbestemmelser, men skal naturligvis ikke have Lærekontrakter saaledes som de egentlige Lærlinge. Selve Lovens Omraade er saaledes udvidet ved Bestemmelsen om, at alle unge Arbejdere falder ind derunder. Men det er paa den anden Side ogsaa rimeligt, at Lærlingeloven ikke indskrænkes til at omfatte den Del af Næringslivet, den hidtil har været indskrænket til, nemlig den bundne Næring, men at den udstrækkes til at omfatte alle Arter af Lærlingeforhold. Dette er udtrykt i Lovens § 1 saaledes, at „enhver Haandværker, Fabrikant, Handlende, Beværter eller anden Næringsdrivende (derunder Gartnere)“ falder ind under Loven.

Et nyt Princip, der her foreslaas indført, er de saakaldte Lærlingekommissioner. Dermed afhjælpes forhaabentlig Hovedmangelen i den nugældende Lov, som utvivlsomt har været den, at der ikke har været nogen Art af Tilsyn med, at Lærlingene fik en virkelig forsvarlig Uddannelse, og med Overholdelsen af de faa Beskyttelsesforanstaltninger, som Loven sikrede. Efter det Lovforslag, jeg her fremsætter, skal der i alle Kommuner nedsættes Lærlingekommissioner, valgte af de kommunale Raad og bestaaende af en Formand og et Antal Medlemmer, hvoraf Halvdelen skal være næringsdrivende, Halvdelen Medhjælpere, altsaa Arbejdere, og en Trediedel af hver af disse to Grupper skal atter tilhøre Handelen og Beværternæringen. Man vil se, at man paa dette vigtige Omraade, som Lærlingekommissionerne kommer til at spænde over, har lagt Sagen i det kommunale Selvstyres Haand, og jeg har fra tidligere Erfaringer den Tro, at man fra den høje Rigsdags Side vil anerkende Lovfæstelsen af dette Princip: det kommunale Selvstyre udstrakt ogsaa til et Omraade som dette, hvor det ganske utvivlsomt vil kunne gøre sig gældende til stor Gavn for Samfundet. Kommissionerne skal føre Tilsyn med Oplæringen, med, at Kontrakterne er i Overensstemmelse med Loven, og med, at Kontraktbestemmelserne overholdes, og de skal tillige bistaa ved Valget af de saakaldte Læreprøve-Nævn.

I den offentlige Debat om Lærlingevæsenet er der rettet megen Kritik mod den gældende Læretids Længde. Det har derfor været et Problem til Overvejelse, om det var muligt at foretage Ændringer heri. Det er jo ikke med Urette gjort gældende, at Lærlingene i en Række Virksomheder en meget stor Del, ja, flere Aar af deres Læretid anvendes som Bydreng, som Haandlangere og i det hele taget ved Arbejde, som egentlig ikke kommer deres Uddannelse ved. Derved er baade Lærlingene og Forældrene i stor Udstrækning bragte til at nære den Opfattelse, at den hidtil almindelige Læretid paa 4—5 Aar alligevel ikke er fornøden. Hvis denne Opfattelse er urigtig, vil jeg sige, at det i høj Grad skyldes de paagældende næringsdrivendes egen Fremgangsmaade, at en saadan Opfattelse har fæstnet sig hos Lærlingene og Lærlingenes Forældre. Der er selvfølgelig Fag og Specialiteter af Fag, der kan læres paa kortere Tid end de sædvanlige 4—5 Aar, og man har derfor søgt at løse Problemet om Læretiden ved Adgang til forskellig Læretid. Der er saaledes for det første en Bestemmelse, som siger, at efter Lovens Ikrafttræden og derefter hvert tredje Aar skal der efter Forhandling med Hovedorganisationerne af Arbejdere og Arbejdsgivere udstedes en Bekendtgørelse om Læretiden i de forskellige Fag. Der bliver dog at iagttage, at Maksimum skal være 4 Aar, og i Industrifag, hvor Oplæringen kun gælder en Del af et Fag, samt i visse mindre omfattende Fag kan Læretiden sættes til 3 Aar. Der er paa den anden Side en Undtagelsesbestemmelse om, at for Fag, hvor det maatte anses for ganske særlig paakrævet, kan der gives Dispensation af Indenrigsministeriet til en Forlængelse af Læretiden med højst 1 Aar til. Jeg erkender gerne, at Hovedsagen ikke er at faa den kortest mulige Læretid, men at faa den bedst mulige Uddannelse. Med god Grund er der rejst Kritik angaaende Uddannelsens Tilstrækkelighed, og det vilde være ønskeligt, om man fra alle Sider ved Lovgivningsbestemmelser modvirkede den Del af denne Kritik, der har været berettiget, eller afsvækkede dens Berettigelse ved i Fremtiden at indføre saadanne Bestemmelser, at en virkelig forsvarlig Uddannelse kunde finde Sted.

Der er endvidere med god Grund rejst Kritik af den Løn, Lærlingene oppebærer i deres Læreaar, og navnlig er denne Kritik med stor Styrke rejst i disse vanskelige Tider, hvor Ernæringsforholdene har gjort det yderligere vanskeligt for Arbejder-